No. 2492 Zaterdag 24 October 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De Spaansche furie.

De vrees, die we in ons blad van 18 April, bij het uitbreken der Spaansche revolutie hebben uitgesproken, is bewaarheid. De revolutie is uitgeloopen op een furie tegen de kerk.

De nieuwe republiek heeft zich in hare constitutie tot een sterk antikatholiek karakter uitgesproken en de voornaamste ontketeners der revolutie zelf, Zamora en Maura, ziende dat de wind die ze gezaaid hebben tot een storm zal uitgroeien, hebben het schip van Staat verlaten en hun ontslag als voorloopig president en minister ingediend.

Beiden waren nog te katholiek, dan dat ze de verantwoording hebben willen dragen van de anti-kerkelijke wetten, die de vorige week in de Cortes zijn aangenomen.

De Minister van Economie, Nicolaie d'Olivier is thans nog de eenigste katholiek in het republikeinsche kabinet.

We hebben er reeds verschillende malen op gewezen, dat de zoogenaamde zegeningen der revolutie in Spanje van een heele bedenkelijk soort zijn.

Er is nog geen week voorbijgegaan of in een of andere plaats waren er stakingen, die in ongeregeldheden verliepen, de laatste week was het weder in Cadiz. We weten ook, dat vooral door de nieuwbakken gezanten, waarvoor kunstenaars en litteratoren werden uitgezocht, de nieuwe republiek in het eerste half jaar van haar bestaan meer blunders gemaakt heeft dan het koninkrijk in de laatste halve eeuw. Maar het toppunt is wel bereikt in de nieuwe constitutie, wat een samenraapsel is van tegenstrijdigheden, ongerijmdheden, slordigheden en nonsens.

In een der bladen vonden we eenige dier artikelen in onderstaande volgorde bij elkaar geplaatst, welke we overnemen tot staving der bovenstaande beweringen.

Art. 2: Alle Spanjaarden zijn voor de wet gelijk. Art. 24: De staat zal overgaan tot ontbinding van alle religieuze orden.

De godsdienstige gezindte zal geen wijzigende omstandigheid uitmaken van de burgelijke of politieke persoonlijkheid. Art. 68: Niet verkiesbaar zijn noch kunnen candidaat gesteld worden voor het presidentschap der republiek: de geestelijken, de bedienaren der verschillende godsdiensten en de geprofeste religieuzen.

Art. 36: Erkend wordt het recht, om op vreedzame wijze en ongewapend te vergaderen. Voor het houden van openluchtvergaderingen zal voorafgaande toestemming der overheid noodig zijn. Art. 25: De godsdienstige gezindten kunnen haar eeredienst alleen uitoefenen binnen haar respectievelijke kerken.

Art. 31: Iedereen is vrij in de keuze van zijn beroep en art 37:. De Spanjaarden zullen zich vrij in vereenigingen of bonden kunnen organiseeren tot de verschillende doeleinden van het menschenlijk leven, en daartegenover art. 24: De staat zal overgaan tot ontbinding van alle religieuze orden.

Art. 42: De straf van confiscatie van goederen zal niet worden opgelegd. Art. 24: De staat zal de goederen van alle religieuze orden confisceeren.

Art. 46: De onderwijsvrijheid wordt erkend en door de constitutie gewaarborgd. En in hetzelfde artikel: Aan de kerken wordt het *recht* toegekend, *onderworpen* overigens aan het toezicht van den staat, om haar respectievelijke leerstellingen in haar *eigen* inrichtingen te onderwijzen.

Art. 47: Het gezin staat onder de bizondere bescherming van den staat. En in hetzelfde artikel: Het huwelijk kan wegens wederzijdsche oneenigheid ontbonden worden door den *vrijen* wil der vrouw of op verzoek van den man, in het laatste geval, onder opgave van een gegronde reden.

Art. 24: Alle godsdienstige gezindten zullen worden beschouwd als organisaties, onderworpen aan de *algemeene* wetten van den staat, en in hetzelfde artikel nog heet het, de religieuze orden, die toch een integreerend deel uitmaken van den Katholieken godsdienst, worden ontbonden.

Men ziet dat gelijkheid, vrijheid en wettelijke bescherming, voor alle personen, vereenigingen en organisaties gelden, behalve voor de kerkelijke.

Het waren dan ook niet alleen de katholieken die een betere verstandhouding met de kerk bepleit hebben, maar ook eenige van de meest invloedrijke figuren in de Kamer, en onder hen de beide filosofen der republiek Unamuno en Ortega y Gasset, hebben in naam van de cultuur en het gezonde verstand stelling genomen tegen het extremisme van het ontwerp.

Maar ze hebben het niet verder kunnen brengen, dan dat de ontbinding der religieuse orden en het confiskeeren hunner goederen beperkt gebleven is tot de orde der Jesuiten, en een bijzondere wet de rechtspersoonlijkheid der andere religieuzen zal regelen.

En de katholieke Basken en Navarreezen die heftig geprotesteerd hebben met de uitroep Viva Cristo Rey, werden met klappen en zelfs een dreigende revolver, van den zoon van den beruchten schrijver Ibañez, gedwongen om door een achterdeur de zaal der Cortes te verlaten.

Of de inwoners van het land van St. Ignatius en Dominicus het daarbij zullen laten? Een afscheiding dier landstreken van de Spaansche Republiek zou ons in de naaste toekomst niet verwonderen.

Ook in Barcelona en Madrid hebben reeds op den dag na de aanneming de godsdienstwetten ernstige godsdienstige onlusten tusschen katholieken en antis plaats gehad, zoodat het gouvernement stappen neemt voor bijzondere maatregelen daartegen.

Dezer dagen zeide de Catalaansche kardinaal Vidal y Barraquer:

„De godsdienst van het Spaansche volk, is zeker en diep. Alleen bewortoekt aan dit diepe gevoel geen genoegzaam soliede vorming van het katholiek bewustzijn en plichtbewustzijn, vooral op sociaal gebied.

Deze laatste woorden geven de reden aan, waarom in het katholieke Spanje, deze drastische maatregelen tegen de godsdient mogelijk zijn, waarom ook de monarchie heeft kunnen vallen.

Groote werkzaamheid op sociaal gebied, sociale organisatie, een sterke katholieke pers, dat zijn de voorwaarden die de stroom van het kwade moeten afdammen.

Zijn de onmettelijke en reusachtige latifundiën in Zuid-Spanje met een armzalig boerenproletariaat, geen bewijs van sociale achterstalligheid? Daarom ook heeft Lenin kunnen profeteren, dat Spanje, na Rusland de heerschappij van het Bolsjewisme zou ondervinden.

Dit is een straf die alle landen treffen zal die beladen zijn met de zonden van een landelijk of industrieel kapitalisme. Heeft immers dit kapitalisme geen schuld aan de vernietiging der familie, aan het misprijzen der kerkelijke wetten, aan de ellende van het volk? Dit alles zijn wraakroepende zonden die de dreigende hand Gods over de wereld trekken.

Hoofdschuld aan den Spaanschen toestand draagt het liberalisme, dat vooral in de hoogere klassen der maatschappij is binnengedrongen. Ook in katholieke kringen heeft men gedacht dat godsdienst en politiek, godsdienst en economie, godsdienst en kunst moeten gescheiden zijn. Ook katholieke patroons hebben gedacht dat de pastoor met zijn christelijke syndicaten beter buiten de fabriek bleef. Hij heeft zich dan teruggetrokken in zijn sacristij en zijn private lokalen. Daar heeft de godsdienst zich moeten terugtrekken en de liberale stroom van ongodsdienstigheid en vrijgezindheid is vrij door de kerken en de fabrieken gegaan.

Was Spanje niet het meest beruchte land, om zijn vuile litteratuur, cines en tooneel?

Maar het liberalisme moest noodzakelijk de baan openen voor het Bolsjewisme. Waarvan we weten dat het met 30 millioen de Spaansche revolutie gesteund heeft, en de bekende Tschjeka-man Dr. Goldenstein de leiding had in de brandstichting van kerken en kloosters.

En zit misschien ook het Komintern achter het aftreden van Zamora? Hij die aan Trotzki de toegang tot Spanje geweigerd heeft en van wie gezegd is: „En zoo de president der nieuwe republiek Kerenskymethoden volgt, zal hij rap worden weggevaagd door krachtdadiger elementen en Leninfiguren".

De huidige toestand is een les en een oproep aan de katholieken, om sociaal te arbeiden en zich te ontwikkelen op het gebied van wetenschap en godsdienst.

Spanje heeft in de zielzorg, in de pers, in het schoolwezen en in de organisatie veel verwaarloosd. Uiterlijke pracht in het kerkelijk leven was er vaak veel belangrijker dan pastorale arbeid en godsdienstig onderricht.

Een voorstad van Madrid telde 70,000 zielen met één enkele Kerk. De Jesuieten en Augustijnen leveren het meest op wetenschappelijk gebied. Overigens zijn de universiteiten in de handen van liberalen en vrijmetselaars. Daaruit volgt dat 85% der studenten anti-godsdienstig zijn. Buiten het katholieke dagblad *El Debate* van Madrid bestaat geen katholiek blad van beteekenis. Dit zijn al bewijzen van ontoereikendheid van het katholicisme, in het publieke Spaansche leven, van beperking van den werkkring der Kerk in de diepte van het zieleleven.

Wellicht zal echter de vervolging van thans in staat zijn, de Kerk van Spanje tot zelfcritiek te stemmen, en haar doen herleven in grootere glorie.

De nieuwe bouw- en woningverordening.

Wie een kijkje neemt in onze Stad zelfs in de hoofdstraten, hoe daar in de laatste jaren nog gebouwd is, zal het werkelijk geen overtollige weelde vinden, dat door Z. E. de Gouverneur dezer dagen aan de Raad een nieuwe bouw- en woningverordening is aangeboden.

Misschien zal men zeggen, dat het wat laat is: dat het bestuur van 10 jaren geleden dit reeds had moeten moeten doen.

Zeer terecht, maar... beter laat dan nooit.

Het nieuwe ontwerp, waarvan we in ons bijblad de memorie van antwoord gegeven hebben wordt verdeeld in 16 hoofdstukken.

Op enkele belangrijke artikels willen we hier wijzen.

Art. 11. Het is verboden een woning op te richten of als eigenaar te laten oprichten, anders dan aan weg.

Heel wat ellende zal door dit artikel bespaard worden, herhaalde malen zijn er moeilijkheden gerezen doordat gronden om een woning aan anderen verkocht werden, waardoor bewoners geheel werden ingesloten, zonder althans een fatsoenlijk uitweg van hun huis.

Ook de bepaling in art. 12 is van groot belang. Dit artikel verplicht de eigenaar te zorgen, dat bij elke op te richten of voor een gedeelte te vernieuwen woning aan de achter- en zijkanten een oppervlak wordt opengelaten, van tenminste de halve hoogte van den aangrenzenden achtergevel of zijwand met een minimum van 2½m.

Op vele plaatsen vinden we thans, dat de zij- of achterramen eener woning bijna geheel van licht en lucht verstoken zijn, doordat de eene woning vlak tegen den andere is aangebouwd.

In art 30 krijgt het Gouvernement meer vrijheid in de zorg voor stelselmatige bebouwing, aanleg, verbreeding en verbetering van openbare wegen.

§ 9. Over de gevelrooilijnen, zal in de toekomst verbetering brengen in de schotsche en scheeve bouw waardoor een straat als de Breedestraat op Otrobanda ontsierd wordt.

Ook de maatregelen bij verkaveling van gronden zullen in de toekomst Curacao bewaren voor het ontstaan van treurige wijken als Domi, Flor de Marie etc.

§ 13. over de onbewoonbaarverklaring ontruiming en sluiting zal in dezen tijd van woningovervloed, al aanstonds een zegenrijk werk kunnen doen.

Woningen zooals we er indertijd bezocht hebben in de Punda van 4 × 3½ × 2. M. en waar een vader en moeder en acht kinderen woonden op een vochtigen steenen vloer; en door de met vodden dichtgestopte rattegaten van de zoldering het water lekt van de bovenburen die aan het wasschen zijn, is een schande voor onze maatschappij.

We hebben toen ook nog geschreven over andere krotten een van 2 M. lang en 50 cM. breed, wat nog 7 gld per maand deed. Een van 1 M. breed en 3 M. lang.

Een gang van een halve M. breedte, zonder licht of ventilatie. En dat alles was bewoond door menschen.

Een zegenrijk werk kan er van deze nieuwe verordening uitgaan, niet alleen tot verfraaing, maar vooral ook tot maatschappelijke en zedelijke verbetering van ons volk.

De Gouden Standaard.

De laatsten weken hebben telegrammen ons telkens mededeeling gedaan van het intrekken der gouden Standaard in de verschillende landen.

Wat is precies die gouden Standaard?

We lazen daarover in de „de Tijd" het volgende!

Om te leven moet de mensch produceeren, voortbrengen. In heel vroege tijden bezorgde dit hem niet die problemen, die op het oogenblik den gewonen man het hoofd doen schudden. Een ruilmiddel had hij aanvankelijk niet noodig, want hij ruilde niet, maar produceerde voor zijn eigen behoeften. De gestadige groei der bevolking bracht echter afstanden, verschil van geaardheid van den mensch zoowel als van den grond waarop hij leefde, zoodat na verloop van tijd de neiging en de noodzaak ontstonden, te gaan ruilen. De moeilijkheid kwam daarbij, hoe het verschil in waarde tusschen verschillende producten vast te leggen volgens een bepaalden maatstaf. Na vele omzwervingen heeft men bijna algemeen het goud gekozen. Waarom? Omdat het goud een product is, dat minder dan andere verandert. Was dit wel het geval geweest, dan had men een anderen waardemeter moeten kiezen, want als het goud, óf door plotselinge vermeerdering van productie óf door een snelle verandering van de vraag ernaar, zelf voortdurend in waarde zou fluctueeren, zou het vaststellen van prijzen van andere artikelen, in goud uitgedrukt, een halsbrekende bezigheid geworden zijn.

Men heeft dus het goud om zijn waardevastheid als waardemeter aanvaard. Als algemeenen regel kan men stellen, dat de waarde van alle voortbrengselen der wereld op het oogenblik bij ruiling uitgedrukt wordt in één waardemeter: het goud.

Indien er ter wereld geen grenzen, geen naties en geen tegenstellingen bestonden, was de zaak verder eenvoudig genoeg. Het heele wereldverkeer zou in één geldsoort kunnen geschieden. Wisselkoersen tusschen pond, dollar, franc, mark en gulden bestonden dan niet. Men zou alleen te letten hebben op de waardeverhouding tusschen het goud en de „wereldmunt".

In onze maatschappij is dat anders. Elk land heeft zijn eigen muntsysteem en zijn eigen centrale bank, die het regelt. En elk land heeft vooral zijn zorgen!

Deze kunnen oorzaak zijn dat de munt van het eene land minder waard is dan die van een andere natie. Wanneer een land zichtbaar verarmt en het voortdurend schulden in het buitenland aan moet gaan om zich staande te houden — het heet dan, dat de betalingsbalans passief is — zal de betreffende muntsoort in het wereldverkeer sterker aangeboden dan gevraagd worden en in waarde dalen. Zulk een waardedaling kan ook tijdelijk zijn en zelfs periodiek terugkeeren, gelijk het geval is bij landen die vóór den oogst buitenlandsche credieten opnemen om ze later met den oogst te betalen.

Er komen dus op de wisselmarkt steeds fluctuaties voor, nu eens ten gunste van deze, dan weer ten gunste van een andere munt.

Bij het systeem van den gouden standaard blijven die fluctuaties echter binnen twee punten begrensd. De centrale banken of de regeeringen bepalen bij het aanvaarden van den gouden standaard een vaste waardeverhouding, een zoogenaamde muntpariteit, tusschen munt en goud. Voor Engeland was die cerca f 12.10. Neemt nu het aanbod van ponden sterling toe, om welke redenen ook, dan zal de koers van het pond teruglopen, maar die daling blijft door de werking van den gouden standaard tot een bepaald punt beperkt. De oorzaak daarvan is gelegen in het feit, dat iemand, die ponden te vorderen heeft, wanneer deze grens (het gouduitvoerpunt) bereikt is, voordeeliger Engelsch goud kan opvragen, omdat de verhouding tusschen goud en pond voor dit laatste ongunstig geworden is. Het bezit van goud is hem op dit moment meer waard dan van ponden. De centrale bank moet in dat geval haar goudvoorraad aanspreken.

Een tegenovergestelde beweging is natuurlijk ook mogelijk. We hebben haar kunnen zien in Amerika en in Frankrijk en in minder mate ook in ons land, waar de goudvoorraadsterk vermeerderd is, om dat, franc en gulden door de vraag ernaar op de wisselmarkt juist even duurder waren dan het wisselbedrag in goud. De buitenlandsche debiteuren kiezen in dat geval natuurlijk betaling in goud.

Bij een normale werking van den gouden standaard en in gewone omstandigheden zijn die goudbewegingen niet groot en veelal tijdelijk. Het feit alleen al dat men goud kiest ter afdoening van een betaling en geen wissel, doet de vraag naar wissels verminderen en de wisselkoers stijgen tot een punt, waarop een transactie in goud geen voordeel meer biedt.

Normaal zijn de omstandigheden tegenwoordig echter allerminst. Om ons tot het geval van Engeland te bepalen: dit land is door den oorlog sterk in welvaart gedaald, het steekt in zware schulden en ondernam in 1925 bovendien de tegenover buitenlandsche crediteuren wel hoffelijke, maar voor het eigen land nadeelige experiment, het in de oorlogsjaren gezeisterde pond sterling op het vroegere goudpeil van f 12.10 terug te brengen. De productiekosten werden daardoor hooger en het concurrentievermogen zwakker. Sinds het herstel van den gouden standaard in 1925 heeft Engeland dan ook weinig rust op geldgebied gekend. De eind 1929 uitgebroken crisis heeft zijn positie nog verder ondermijnd. Zoo geschiedde het, dat de Engelsche goudvoorraad door de zwakke houding van het pond op de wisselmarkt, dus door een bij voortduring ongunstige betalingspositie, zienderoogen afnam. Wij zullen hier niet nader ingaan op het feit, dat Engeland, door zijn positie als wereldbankier, steeds het aantrekkingspunt van buitenlandsche gelden was en dat deze gelden, zoodra de daling van den pondenkoers niet slechts een voorbijgaand verschijnsel, maar een symptoom van aftakeling bleek, over het Kanaal terugvluchtten en het aanbod van ponden en daarmede de pondendaling nog versterkten.

Een feit is, dat the Bank of England, de Britsche centrale bank, sinds midden Juni 200 millioen pond sterling goud uit haar kelders moest afgeven, omdat het buitenland voordeeliger goud kon koopen.

Aan deze beweging heeft Engeland Zondag 20 Sept. plotseling een einde gemaakt door den gouden standaard te verlaten. Dit wil zeggen, dat Engeland in de 1925 aanvaarde muntverhouding met het goud prijs gaf en geen goud meer ter beschikking wilde stellen. Daalt nu de wisselkoers van het pond, dan wordt die daling niet gestuit door eenig punt, waarop het opvragen van goud voordeelig wordt. Men heeft dan ook kunnen zien, dat het pond na dien Zondag de onderste grens, het onderste stootpunt, aanstonds overschreed en in waarde sterker terugliep dan bij het handhaven van de goudpariteit mogelijk geweest ware.

Daarmee is de toestand van vóór 1925 weergekeerd en is het pond sterling overgeleverd aan het vrije spel van vraag en aanbod, zonder dat goud-uitvoeren of goudinvoeren aan deze beweging binnen twee vrij dicht bij-eengelegen grenzen houdt.

Wat Engeland thans van plan is te doen?

Het best kunnen we de mogelijkheden demonstreeren met aan te halen wat voor 1925 in Engeland besproken en geschied is. In „Bankpolitiek" schrijft prof. G. M. Verrijn Stuart daarover het volgende:

„Sommigen pleiten ervoor om wel den gouden Standaard te herstellen, maar dit niet te doen door deflatie (opvoering van de goudwaarde) doch door invoering van een nieuwe geldeenheid van een minder goudgewicht dan het bestaande pond. Men noemt zulks „devaluatie". Op een gegeven oogenblik zet men dan de inflatie stop, vergelijkt den koers van het pond met den dollar, constateert, dat het pond b.v. ⅜ van zijn vooroorlogsche dollarwaarde heeft, en voert vervolgens een nieuw pond in met een goudgewicht van drie kwart van het oude pond, met welk nieuw pond al-le bestaande schulden kunnen worden voldaan. Het is een soort van staatsbankroet, dat in verschillende andere landen in praktijk is gebracht (Frankrijk, België, Italië, Duitschland en de Oost-Europeesche Staten), dat als zoodanig niet loffelijk is, maar dat het voordeel heeft, dat aan het bedrijfsleven de euvelen der deflatie worden bespaard.

Van deze oplossing wilde men echter in Engeland niet weten: de opvatting in de kringen der Engelsche financiers was deze, dat Engelands prestige zich tegen devaluatie verzette.

Ook een andere oplossing, voorgesteld door den bekenden economist J. M. Keynes, vond geen genade. Keynes wees erop, dat als gevolg van den wereldoorlog sommige landen, met name de Vereenigde Staten, zeer veel goud hadden gekregen, terwijl andere landen tamelijk wel gedraineerd waren. De gouden standaard, dien men wilde herstellen, zou dus niet berusten op een min of meer ge-

lijkelijk en naar evenredigheid van ieders kracht verdeelden goudvoorraad, doch feitelijk een „dollarstandaard" zijn. Het goud, welks waarde in den oorlog zeer had gefluctueerd en nog belangrijke schommelingen zou kunnen vertoonen, achte Keynes daarom een ondeugdelijken grondslag van het ruilmiddel.

Hij stelde voor, dat Engeland den gouden standaard zou afschaffen, dat het zijne geldcirculatie zou doen bestaan uit oninwisselbaar bankpapier en giraalgeld, en dat men er, door credietbeperking of credietuitbreiding, te bewerkstelligen door middel van de discontopolitiek der centrale bank, zooveel doenlijk naar zou streven om het prijsniveau stabiel te houden. Het geldwezen zou dus niet langer aan het goud gekoppeld zijn, maar losgemaakt zijn van zijn metallieke grondslagen. Men pleegt tegenwoordig een dergelijk geldstelsel aan te duiden met den naam „a-metallisme".

Dezelfde problemen kunnen vandaag weer gesteld worden. Zal het loslaten van den gouden standaard leiden tot stabilisatie van het pond op een lager niveau en dus op een peil, dat naar veler meening natuurlijker is dan het oude? Zal Engeland trachten de vroegere goudpariteit weer te bereiken? Of zal de gouden standaard voor goed prijsgegeven worden? Deze laatste mogelijkheid geven wij niet veel kans. Zij ligt nog te veel in de windselen der theorie.

De Poststempel van Curacao.

Vorige week namen we een stukje over van het Koloniaal weekblad, dat luidde als volgt:

Wij ontvingen met de laatste mail — voor zoover wij weten, voor het eerst, maar de afstempeling laat op Curaçao nog wel eens te wenschen over — een brief met poststempel Curaçao Willemstad.

De Heer J. E. van der Meulen was nu zoo vriendelijk ons 2 afleveringen te sturen van DE PHILATELIST waarin deze quaestie wordt opgelost. Aan den Heer van der Meulen onzen bijzonderen dank.

In de Juli aflevering 1931 van genoemd tijdschrift schrijft A. M. Benders over *De poststempels van Curaçao*. Naar aanleiding van de stempelafdruk *Curaçao Willemstad* mocht de Heer Benders van het postkantoor de volgende inlichtingen ontvangen.

„In antwoord op uw schrijven kan ik U berichten. dat de stempels Curaçao Willemstad werden aangemaakt in verband met de plannen tot het opstellen van een hulppostkantoor op Negropont (thans Emmastad) van de Curaçaosche Petroleum Industrie Mij, waardoor eenig onderscheid in de stempels noodig zou zijn, om later te kunnen vaststellen door welk kantoor de stukken behandeld zijn.

Om bijzondere redenen echter kon nog geen uitvoering aan dat plan gegeven worden, en aangezien eenige stempels met de aanduiding Curaçao alleen, waren stuk gegaan, en hersteld moesten worden, werden een tweetal bovengenoemde stempels in gebruik genomen. Wanneer dit echter heeft plaats gehad kan niet worden meegedeeld, aangezien daarvan geen aanteekening wordt gehouden".

Wat de laatste zin betreft aldus gaat de Hr. Benders voort, kan dus aangevuld worden, dat dit begin Juli 1929 moet geweest zijn. Nadat dit stempel ook nog van eind Mei 1930 bekend was geworden, werd het, waarschijnlijk in Mei, naast de gewone stempels op het postkantoor Willemstad in gebruik genomen; de stempels worden daar nu nog regelmatig gebruikt, naar ik vernam b. v. een aan het loket voor aangeteekende stukken, terwijl men het stempel ook vaak op gewone stukken aantreft.

Deze laatste mededeeling was van den Heer J. E. van der Meulen te Curaçao, wiens schrijven in de PHILATELIST werd medegedeeld Juli 1930. In dat nummer deelde de Heer van der Meulen reeds hetzelfde mede wat een jaar later door het postkantoor geschreven werd.

Aan het slot staat echter nog: „Eigenaardig genoeg is het dat de poststempels tot nu toe steeds „Curacao" geweest zijn, terwijl de stad als zoodanig niet Curacao heet. Wij kregen onlangs van het postkantoor zelfs aangeteekend te verzenden stukken naar Curacao, na aanbieding weer terug, met het merkwaardig verzoek aanvulling van het adres „want Curacao is een eiland en kan dus nimmer de plaats van bestemming zijn." Briefhoofden van brieven, noch poststempels Curacao mochten baten, er moest een plaatsnaam worden gesteld in plaats van een eilandnaam. Zelfs Curacao werd niet geaccepteerd.

BERICHTEN.

KERKELIJKE BERICHTEN.

Ligafeest, H. Familiekerk.

Zondag, feestdag van Christus koning, viert de parochiekerk van de H. Familie tevens haar feest van de Liga Eucharistica.

Maandag l. l. de voorbereidingsliga bood den schitterenden aanblik van een kerk vol mannen, een voorproef was het van wat het Zondag worden zal, een overvolle kerk.

Zondagmorgen 5 uur algemeene met H. Mis, waaronder het mannenkoor der liga de feestmis zingen zal.

En s' avonds 7 uur is het plechtig lof met processie en feestpredicatie.

Opening nieuwe theater.

Naar we vernemen za! Zaterdag 7 November de opening van het nieuwe theater plaats hebben. Deze avond zal onder leiding van den Heer Fensohn, wat het muzikale gedeelte betreft een heel bijzondere worden.

De „Three Sisters."

Volgens de Union is deze schoener op de rotsen geloopen van het eiland St. Croix. Aan boord was de geheele nieuwe installatie voor de radiostations van Saba en St. Eustatius.

Een andere golet, die de verbinding onderhoudt tusschen St. Thomas en onze eilanden de *Diamond Ruby* heeft de vracht van de *Three Sisters* overgenomen.

Arbeidsbeurs.

Het aantal werkloozen, deze week aan de beurs ingeschreven bedroeg 45, aan 36 personen werd door middel van de Beurs werk verschaft.

Rechterswisseling.

Naar we vernemen zal Rechter Duetz over eenige maanden Rechter Desertine op Aruba gaan vervangen.

Rechter Desertine zal dan vertrekken naar de Bovenwinden en Rechter van der Biesen weer op Curaçao terugkeeren.

Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curacao.

In dank ontvingen we van dit lichaam het jaarverslag over 1930. In dat jaar heeft de Kamer haar werkzaamheden tot het uitgestrekt brugvraagstuk, het verkeer in de Heerenstraat, de tarieven der huurauto's, de kabeltazen, het radioverkeer Curaçao- Aruba, het venten, de brandbluschmiddelen en over de opslag der goederen in de douaneloods. Het jaarverslag geeft een overzicht over al deze verrichtingen.

Uit het verslag over den economischen toestand van het eiland nemen we het volgende over. Bij een beoordeeling van den economischen toestand maakt het verslag zeer terecht een onderscheid, tusschen het eerste halfjaar, wat in vele opzichten als de voortzetting van het economisch gunstige 1929 kan gelden, en het tweede halfjaar, toen de wereldmalaise ook op Curaçao haar intrede deed.

De waarde van den invoer uit het buitenland is ook in 1930 nog iets toegenomen. Zij bedroegen over de jaren 1928 f. 180.777.411
1929 f. 255.957.520
1930 f. 257.642.079

Oogenschijnlijk zou men alzoo voor 1930 nog tot een verbetering van den reeds uiterst gunstigen toestand van 1929 mogen concludeeren.

Vermindert men echter de invoercijfers over de beide genoemde jarenmet de voor de C. P. I. M. uit Venezuela ingevoerde petroleum dan blijkt er voor 1930 een achteruitgang van ruim 20 millioen of wel rond 40%.

Bij de verschillende invoerartikelen valt het sterkst de achteruitgang van den automobielinvoer op, die tot minder dan den helft terugliep. Van 990.325 tot 443.848.

Kon het vorig jaar op een belangrijke stijging van den Nederlandschen invoer ten opzichte van 1928 gewezen worden, in 1930 is deze vrijwel op hetzelfde peil van 1928 teruggevalled nl.

1928	1929	1930
f. 6.978.204	f. 18.532.062	f. 7.314.709

Deze vermindering echter blijkt wel geheel te wijten te zijn aan de vermindering van artikelen vermeld onder het hoofd „*petroleumraffinaderijen*".

Verder geeft nog het verslag een overzicht op het scheep-luchtvaart en havenbedrijf; over de handel, de verschillende banken en maatschappijen.

Het is een boekje met vele kostbare gegevens.

Het avontuur van Urbina in Venezuela.

De republiek zelf is zeer schaars in de berichtgeving omtrent het avontuur, ook wat de Venezolaansche bladen er over schrijven is het vermelden niet waard.

Het schijnt echter tamelijk zeker, dat een 150 tal regeeringssoldaten gesneuveld zijn. Ook schijnt het dat er Mexicanen in het leger van Urbina waren, wat men kan opmaken uit een telegram wat de Venezolaansche delegatie in Washington ontving, en waarin wordt tegengesproken, dat die gevangen genomen Mexicanen zouden gedood zijn. Het is uitdrukkelijk door de constitutie verboden aldus het telegram, om gevangenen te dooden. Ze zullen volgens de wetten geoordeeld worden.

Andere geruchten, van het verbranden van het huis van Urbina, met diens moeder hebben niet eenige zekerheid.

Politie ontspanningsclub.

Woensdagavond is hier de politie ontspanningsclub opgericht, *Onderling genoegen*, van burger- en militaire politie.

Als bestuur werden gekozen de Sergeant de Vries en Prins, de brigadiers van den Berg en Roerhorst en Mevrouw Susebeek.

Als clubgebouw zal de nieuwe Vereeniging zich vestigen in „*Hollandia*" op de Hoogstraat.

Vliegenier Schijns.

Zondag a.s. is er weer op Hato gelegenheid tot het maken van plezier-vluchten, voor den prijs van f. 25 en f. 12,50.

Nieuwe Markt op Otrabanda.

Nu het huis afgebroken is, blijkt, dat aan grondwerk daar nog heel wat te doen is.

Met dynamiet moet men zelfs de rotsen laten springen om den grond gelijk te maken.

Het bouwen zelf van de markt zal geschieden door de Hr. Pitiolo die de laagste inschrijver was voor de som van f 28.700.

De andere inschrijvers waren:

Christiani & Nielsen voor	f 36.000
Nederhorst	f 35.000
Excelsior	f 31.000

Men hoopt half Februari met het werk klaar te zijn.

Tijdelijke opheffing van den gouden standaard in Zweden.

De Consul van Zweden deelt ons mede, dat volgens door hem ontvangen officieele berichten, de Zweedsche Regeering de Bank van Zweden ontheven heeft van de verplichting om banknoten tegen goud in te ruilen, welke ontheffing echter slechts tot 30 November 1931 geldig blijft.

Ir. Meyers.

Met het S.S. Stuyvesant vertekt Zondag via Suriname naar Madeira de directeur van O. W. de Hr. Ir. Meyers. Zooals onze lezers weten is Ir. Meyers afgekeurd voor verder verblijf alhier.

Anderhalfjaar geleden kwam Ir Meyers hier met groote plannen voor al voor de haven, waarin deze Ingenieur specialiteit was. Maar nauwelijks had de Hr. Meyers voet aan wal gezet of de malaise kwam en daarmee stopzetting van de openbare werken. Zelfs verschillende plannen, als loods- en douanekantoor, postkantoor enz. welke de Hr. Meyers in deze anderhalf jaar nog ontworpen had, werden succesievelijk afgeschreven. Bemoedigend en succesvol is dus zijn arbeid hier niet geweest, maar dit was geheel buiten de schuld van deze sympathieke hoofdambtenaar. Daar kwam nog bij dat een zware ziekte de Hr. Meyers aan de rand van het graf bracht. We hopen met dit al, toch dat de Hr. Meyers niet al te onaangename herinneringen aan Curaçao zal bewaren, en wenschen hem van harte een goede reis, volledige herstel en het beste succes in zijn verder leven.

Nieuw telefoonnummer.

De Redactie Union en het kantoor Curaçaosche der R. K. Volksbond heeft thans als telefoonnummer **548**.

Zoo men op dit nummer geen gehoor heeft, wordt men verzocht No. 507 op te bellen.

Ook worden verzocht voor personeel der arbeidsbeurs No. 548 op te bellen op Maandag- Woensdag- en Vrijdagmorgen.

Op andere dagen, de firma E & G. Martijn op No. 442.

Nieuwe Fraters.

Naar we vernemen verwachten de Fraters hier met December twee nieuwe krachten voor het onderwijs, een met hoofdacte, een met hulpacte.

Examen-machine schrijven van den R. K. Bond „St. Genesius" 17 Oct.

Geslaagd E. Goilo, L. D. C. Gomez, J. Sprockel, G. Kooyman.

van 't St. Martinusgesticht

I Damasco, E. Maduro, A. Gregoria van 't St. Antoniusgesticht.

Afgewezen één candidaat.

Hr. Ms. „Van Nes" en „Banckert."

De reisplannen voor Hr. Ms. „Van Nes" en „Banckert" zijn nader als volgt vastgesteld:

Naar West-Indie.

Reisplan Hr. Ms. „Van Nes" voor het uitreis naar West-Indië: vertrek Willemssoord 20 October 1931; aankomst Las Palmas (Gran Canaria) 26 October; vertrek Las Palmas 29 October; aankomst Port of Spain (Trinidad) 7 November vertrek Port of Spain 10 Novenber; aankomst Curaçao 12 November.

Van Curaçao naar Ned.-Indië.

Reisplan Hr. Ms. „Banckert" voor de reis van Curaçao naar Ned-Indië: Curacao 12 November 1931; aankomst Port of Spain (Trinidad) 14 November; vertrek Port of Spain 16 November; aankomst Paramaribo 18 November; vertrek Paramaribo 23 November; aankomst St. Vincent (Kaap Verdi eil) 30 November; vertrek St. Vincent 1 December; aankomst Marseille 9 Dec.; vertrek Marseille 16 Dec.; aankomst Alexandrië 20 Dec.; vertrek Alexandrië 25 Dec.; aankomst Port-Said 25 Dec.; vertrek Port-Said 26 Dec.; aankomst Suez 26 Dec.; vertrek Suez 27 Dec.; aankomst Aden 31 Dec.; vertrek Aden 4 Januari 1932; aankomst Colombo 9 Januari; vertrek van Colombo 13 Januari; aankomst Sabang 16 Januari.

Aan de Etat Major van Hr. Ms. van Nes zijn nog nader toegevoegd de Luit. ter Zee K. J. F. Krediet en de officier van gezondheid van Esch

Naar we vernamen is het nog niet zeker of Hr. Ms. Banckert naar Indie gaan zal of wel naar het Moederland zal repatrieeren, daar wegens bezuiniging het schip zal worden opgelegd.

Officieele berichten.

Mej. Alaide Lourens is benoemd tot telefoniste bij den Landstelefoondienst alhier.

Aan den Predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente alhier Ds. J. van de Pol, is, wegens ziekte, twee maanden binnenlandsch verlof verleend.

UIT HET MOEDERLAND.

Het dagblad „de Tijd."

Dit katholieke dagblad is definitief overgegaan aan de N. V. Drukkerij de Spaarnestad te Haarlem.

Het blad schrijft daarover:

De bedoeling van de nieuwe leiding is, om aan het dagblad „De Tijd" zijn oude plaats in het katholieke openbare leven van Nederland te waarborgen. Einde 1929 werd besloten dit blad als nieuwsorgaan zóó uit te bouwen, dat het — met uitzondering van enkele vooraanstaanden in den handel en de haute finance — alle katholieken van Nederland zou kunnen bevredigen.

Voor twee groote katholieke handelsbladen is echter in Nederland geen plaats. Maar er is wel plaats voor een leidend katholiek orgaan, dat de roemrijke traditie van „De Tijd" voortzet en dat het journal d'opinion is van de vele vooraanstaande Katholieken in Nederland, die op religieus, cultureel, politiek en sociaal terrein de aandacht van hun geloofsgenooten en ook wel van hun niet-katholieke landgenooten wenschen te vragen voor bepaalde denkbeelden, om daardoor leiding te geven aan heel het openbare leven; er is wèl plaats voor een orgaan, dat zich heel in het bijzonder toelegt om op de geestelijke stroomingen in binnen- en buitenland dagelijks het heldere licht van een katholieke voorlichting te laten schijnen. Zulk een dagblad is meer dan ooit noodig, al was het alleen maar, omdat op geen gebied een monopolie minder wenschelijk is dan op het terrein des geestes. En de duizenden, die in het begin van dezen zomer hun vreugde hebben betuigd bij het vernemen der mogelijkheid van het voortbestaan van „De Tijd", zullen de eerste zijn, om het levend bewijs voor deze stelling te leveren.

Conflict bij de K. N. S. M.

Wegens vermindering der gages bij het civiel personeel, heeft dit geweigerd te monsteren bij de schepen dezer maatschappij in Amsterdam, Een gedeelte van de stokers en het dekpersoneel toonde zich hiermede solidair, zoodat voor 7 schepen slechts ¾ van het civiele- dek en machinepersoneel kon worden aangemonsterd.

Door conferenties met de besturen der bonden hoopte men het conflict spoedig te beëindigen.

BUITENLAND.

De dader van vele spoorweg aanslagen.

De Hongaar Silvester Matuska, vroeger officier heeft bekend de dader te zijn van verschillende spoorweg aanslagen, o.a. de bekende bij Boatorbay bij Budapest en bij Juelerbog bij Berlijn.

Ook had hij nog plannen voor andere aanslagen. Doordat hij eenige tijd geleden een steengroeve had aangekocht wist hij op deze wijze in het bezit te komen van dynamiet.

Men vermoedi, dat men met een gevaarlijk psychopaat te doen heeft.

De toestand in Spanje.

In Andulusie brak deze week weer een spoorwegstaking uit.

De Basken en de inwoners van Navarra zijn een campagne begonnen tegen het invoeren van anti-kerkelijke wetten onder de leuze:

„God, een gewestelijk bestuur en een koning."

Kabelberichten melden ook nog dat de Nuntius Tedeschini aanstalten maakt om het land te verlaten, waardoor dan de breuk met de kerk volkomen zijn zal.

Werkloosheid in Amerika.

Het aantal werkloozen in de U. S. was medio October aangegroeid tot 5.600.000 personen.

Edison overleden.

In de ouderdom van 84 jaren is Zondagmorgen de beroemde uitvinder Edison overleden en Woensdag onder groote belangstelling ter aarde besteld o.a waren Ford en Firestone bij de begrafenis tegenwoordig. Tal van condoleance telegrammen waren ingekomen. o.a. van Z. H. den Paus, van Hoover, Einstein, en Marconi.

Ter eere van den grooten doode werden Woensdagavond 10 uur alle electrische lichten in de U.S. gedurende een minuut gedoofd.

Thomas Alva Edison werd geboren op 11 Feb. 1847 te Milan O. in de Vereenigde Staten.

Van krantenjongen en telegrafist werkte hij zich op tot eigenaar van de grootste uitvindercentrale der wereld in het Menlo park.

Zijn talrijke uitvindingen (meer dan 1000 patenten) zijn de oorsprong geweest van groote takken van industrie.

Tot zijn uitvindingen behooren de Phonograph, de Cinematograph, het electrisch gloeilicht en talrijke uitvindingen op het gebied der telegrafie en telefonie.

Verwachte Schepen 25 — 30 October.

	aank.	van	vertr.	naar
„EL LIBERTADOR"	25	Maracaibo	26	Aruba, M'bo.
„COSTA RICA"	25	P. Cabello	26	S. Marta, etc.
„JASON"	27	Cristobal	27	Rotterdam.
„MEDEA"	28	P. Cabello	28	Maracaibo.
„VENEZUELA"	28	P. Colombia	29	P. Cabello.
„EL LIBERTADOR"	29	M'bo, Aruba	29	Aruba, M'bo.
„MIDAS"	29	S. Domingo	30-3/11	P. Rico, S. Dom.
„BAARN"	30	Amsterdam	30	C'bal, Pacific.
„CALYPSO"	30	Maracaibo	30	P. Cab., N. York.

Publieke Veiling.

Krachtens onherroepelijke volmacht zal op Vrijdag den 30n October 1931 des nammiddags te twee uur, in het bovenlokaal van het Kantoor van „De Curaçaosche Hypotheekbank", Breedestaat nummer 24, te Willemstad op Curaçao, ten overstaan van den notaris JAN JACOB BEAUJON, of bij diens ontstentenis ten overstaan van een ander daartoe bevoegd ambtenaar, in het openbaar worden geveild en aan den meestbiedende worden verkocht:

Het huis en erf staande en gelegen in de Willemstad op Curaçao, vroeger bekend onder nummer 51, thans volgens de nieuwe stadsverdeeling Keukenstraat nummer zeven, staande ten name van den Heer EMILIANO HENRICO HENRIQUEZ, zich noemende ENRIQUE HENRIQUEZ, handelaar, wonende op Curaçao.

De veilconditiën liggen ten kantore van genoemden notaris ter inzage van belanghebbenden.

Curaçao den 22n Ochtober 1931.

J. J. BEAUJON

Notaris.

BEKENDMAKING.

Wij brengen hiermede onder de aandacht van onze

„Stroomverbruikers"

dat de kwitanties over de maand OCTOBER vóór of op

„24 OCTOBER"

betaald moeten worden.

Wij verzoeken dus allen hieraan ten spoedigste te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURACAO.

Curaçaosche Voetbalbond.

OFFICIEEL.

Wedstrijd Programma voor Zondag 25 October 1931.

Mundo Nobo.

2e Klasse:	3.15 precies	Bismarck — V. K. C.
	Scheidsrechter	Hr. Stomp.
1e Klasse:	4.15 precies	Jong-Holland — Trappers.
	Scheidsrechter	Hr. Briand.

Monte Carmelo.

3.15 precies	De West — Velocitas.
Scheidsrechter	Hr. Winters.
4.15 precies	Morning Star — Hercules.
Scheidsrechter	Hr. Winters.

Sportpark „Asiento".

3.15 precies	Asiento 2 — R. C. C. 2.
Scheidsrechter	Hr. Eugenio.
4.15 precies	Republiek — Vitesse.
Scheidsrechter	Hr. Schouwee.

PROTESTCOMMISSIE.

In verband met het bedanken van de Heeren M. de Vries en A. v. Aggelen, respectievelijk als Voorzitter-Secretaris en Lid der Protestcommissie, heeft het Bestuur de Heeren A. v. d. Berg (Trekvogels) en F. de Vries (Goahead) als plaatsvervangers benoemd.

De Protestcommissie is thans als volgt samengesteld:

A. v.d. Berg	Voorzitter-Secretaris	Ninaberstraat 11	Mundo-Nobo.
J. Mallée	Lid	F. de Vries	Lid.

Schriftelijke protesten moeten worden ingezonden aan de Heer van den Berg, volgens de regels van het Reglement der Protestcommissie, het welk aan de vereenigingen is toegezonden.

Vereenigingen welke het Reglement op 18 October l.l. niet hebben ontvangen worden in hun eigen belang aangeraden, zich tot den Eerste Secretaris Hr. G. Schlag. — Roodeweg 43 — te wenden.

Indien protesten worden aangewezen, zal onder geen beding naar voren kunnen worden gebracht, dat de protesteerende vereeniging niet in het bezit van het reglement was.

Daar *Artikel 1* (*2b.*) van het Reglement der Protestcommie voor twee uitleggingen vatbaar is, volgt hieronder een toelichting:

Indien door den scheidsrechter geen melding gemaakt is van een mondelingprotest op de formulieren der beide partijen, kan de protesteerende partij (vereeniging) niet naar voren brengen, dat dit een verzuim van den scheidsrechter is, en dat zij daar niets aan kan doen.

De scheidsrechter is tot het in ontvangst nemen van protesten vijf minuten na afloop van den wedstrijd aanwezig,

Evenals de protesteerende partij gelegenheid heeft, de scheidsrechter mede te deelen, dat zij voonemens is zich te beroepen op het oordeel van de Protestcommissie, kan zij den scheidsrechter verzoeken hiervan aanteekening te maken op alle wedstrijdformulieren.

Wordt dit door den aanvoerder nagelaten, dan handelt hij niet in het belang van zijn vereeniging, daar hij weet dat indien de aanteekening van den scheidsrechter op de formulier ontbreekt, hij het schriftelijk protest niet volgens het reglement kan indienen, en het protest dus zal worden afgewezen.

Mochten er andere bijzonderheden zijn. dan zal het zeer op prijs gesteld worden indien H.H. Scheidsrechters zulks ook op de formulieren willen vermelden.

Vereenigingen. welke de verschuldigde contributies over de (het) afgeloopen kwartaal (en) nog niet hebben voldaan, worden in hun eigen belang verzocht zich in verbinding te stellen met het Bestuur, onder verwijzing naar art. 32 van Het Huishoudelijk Reglement.

„Bij het niet nakomen van hare finantieele plichten volgens art. 24 zal overgegaan worden tot het opleggen van een geldboete van hoogstens VIJF EN TWINTIG GULDEN en kan bij herhaling schorsing of royement worden toegepast."

Wij verzoeken het Publiek nogmaals beleefd doch dringend, zich van op of aanmerkingen jegens den scheidsrechter en de spelers te onthouden, zulks voor een prettig en geregeld verloop der wedstrijden.

Zij, die zich niet kunnen onthouden, hun gevoelens op ongepaste wijze naar voren te brengen, worden vriendelijk verzocht het Sportpark „MUNDO-NOBO" te willen voorbijgaan.

HET BESTUUR.

INPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

EXAMENS.

De Voorzitter der Examen-Commissie, benoemd bij Gouvernements Beschikking van den 15den April 1931 N° 501, daartoe machtiging verkregen hebbende van Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, brengt onderstaand uittreksel van Proces-Verbaal der werkzaamheden dier Commissie ter kennis van het algemeen met het doel, dat de daarin vervatte opmerkingen candidaten voor volgende examens van nut zullen zijn.

Willemstad, den 5den October 1931.

De Voorzitter der Examen- Commissie,

H J, A. SCHROEDER.

Proces-verbaal, bedoeld bij artikel 17 van het Besluit van den 10den, December 1921 (P. B. N° 79).

De examens hebben de Commissie aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen:

EXAMENS ONDERWIJZERS(ES) VIERDE KLASSE.

Algemeene Opmerkingen.

De Commissie wil verwijzen naar hetgeen door hare voorgangsters omtrent het uitdrukken der gedachten werd opgemerkt en meent toekomstige candidaten te moeten raden zich gedurende den opleidingstijd steeds en vlijtig te oefenen in het spreken van en luisteren naar goed Nederlandsch.

Het is reeds meerdere malen in de examenverslagen tot uiting gebracht, dat betere beheersching der Nederlandsche taal van invloed is, op de toe te kennen cijfers, ook voor andere vakken dan Nederlandsch en de kans om voor het examen te slagen verhoogt.

Lezen.

De uitspraak van de klinkers in het bijzonder en de assimilatie is in de laatste jaren wel zeer verbeterd, maar moet toch een onderwerp van voortdurende aandacht en studie blijven.

Nederlandsche taal.

De onbeholpen wijze, waarop de candidaten hunne gedachten uitdrukken, een gevolg van het te weinig beoefenen der taal in de praktijk, is ook dit jaar weer opgevallen. Aan den bij de algemeene opmerkingen reeds gegeven raad wil de commissie nog toevoegen, dat veel en goed lezen van Nederlandsch het verrijken van den woordenschat ten goede komt waarom toekomstige candidaten op het hart gedrukt wordt dit bij de voorbereiding tot examen niet over het hoofd te zien.

De spraakkunst schijnt te oppervlakkig in studie genomen te zijn.

Schrijven.

Over het algemeen kon het geleverde werk in dit vak met een voldoend cijfer gewaardeerd worden. Toch moet de opmerking gemaakt worden, dat het schrijven van enkele regels in loopend klein, waarvoor een half uur wordt uitgetrokken, iets anders is dan het vlot neerschrijven in loopend schrift van die regels. Candidaten moeten bedenken, dat elke letter met hare onderdeelen, de letterverbinding, de proportie der letters, zoowel als hare richting en onderlingen afstand, bij de beoordeeling critisch bekeken worden. Het schrijven van drukletters moet bij de opleiding niet verwaarloosd worden.

Rekenen.

Het schriftelijk werk, hoewel het zoodanig was, dat enkele opgaven, gemaakt hadden kunnen worden door leerlingen van de hoogste klasse eener lagere school, bleek hier en daar nog boven de bevatting der candidaten te gaan. Het woord abonnement b. v. bleek onbekend te zijn.

Bij het mondeling examen bleek weer, gelijk in vorige jaren, dat inzicht in het metriek stelsel ontbrak.

Natuurkennis.

Het onderdeel plantkunde bleek meer nog dan in vorige jaren, verwaarloosd te zijn. Bij natuurkunde kwam weer uit, dat geen of heel weinig, proeven gezien waren.

Aardrijkskunde.

Zoowel de kennis van de aardrijkskunde van Nederland als die van de overige programmapunten was bij het meerendeel der candidaten twijfelachtig of onvoldoende.

EXAMENS ONDERWIJZER(ES) DERDE KLASSE.

Algemeene opmerkingen.

De resultaten bereikt bij het schriftelijk zoowel bij het mondeling onderzoek waren bij dit examen, waarvoor alle candidaten moesten worden afgewezen, allertreurigst.

Het zich onderwerpen aan een examen zonder zich vooraf voldoende op de hoogte te stellen van de eischen, of zonder een behoorlijke opleiding daartoe te ontvangen, kan niet anders dan, zooals nu weer bewezen is, tot teleurstelling leiden.

Lezen.

De leestoon liet over het algemeen te wenschen over. Het verstaan van het gelezene was vrij bevredigend.

Nederlandsche taal.

De opstellen waren tamelijk kinderachtig van inhoud. Bij de paraphrase hield een der candidaten zich te veel aan de woorden van het gedicht, terwijl andere candidaten er zooveel bij fantaseerden, dat van den inhoud van het gedicht niets meer te erkennen was.

Voor het onderdeel spraakkunst is het niet voldoende de terminologie te kennen, het komt vooral aan op inzicht in de spraakkunstige verschijnselen.

Het gesproken Nederlandsch bij het mondeling examen was bij een candidaat nog tamelijk onbeholpen.

Schrijven.

Zoowel het geleverde werk op papier als dat op het zwarte bord konden niet hooger dan met een twijfelachtig cijfer gewaardeerd worden.

Rekenen.

Noch bij het schriftelijk, noch bij het mondeling gedeelte was de kennis der candidaten met een enkel voldoend cijfer te waardeeren, enkele malen moest het cijfer 1 (zeer gering) worden toegekend.

Bij het schriftelijk examen kwam reeds uit, dat de kenmerken van deelbaarheid onvoldoende waren bestudeerd. Bekende type-sommen zooals die over verandering van teller en noemer eener breuk, of het berekenen van den gemiddelden prijs bleken ver boven de bevatting der candidaten te gaan.

Het mondeling examen was al niet beter. De inhoud van opgegeven bestudeerde werken bleek geheel onbekend te zijn. Merkwaardige producten waren niet onbekend.

Aardrijkskunde.

Slechts bij uitzondering kon het schriftelijk werk der candidaten met een voldoend cijfer gewaardeerd worden.

Bij het mondeling examen vooral bleek de geringe ontwikkeling der candidaten. In het bijzonder was de aardrijkskunde van Nederlandsch Oost Indië en die van West-Indië en het verdere Amerika zeer onvoldoende bestuurd.

Natuurkennis.

Geen enkel onderdeel van het examen bleek behoorlijk bestudeerd. Eenvoudige natuurkundige toestellen, die op de lagere school gebruikt worden, konden niet behoorlijk worden beschreven of de werking ervan worden verklaard.

De kennis der dierkunde en plantkunde was zeer verward. Plantenkennis ontbrak ten eenenmale.

De cijfers die toegekend zijn, waren alle onvoldoende. Deze onbevredigende uitkomst moet hoofdzakelijk worden toegeschreven aan de onvoldoende opleiding der candidaten en hunne onbekendheid met de exameneischen.

Geschiedenis.

Een candidaat bleek het vak geschiedenis geheel te hebben verwaarloosd.

De kennis van de geschiedenis en de bestuurinrichting van Curaçao was beneden peil.

De algemeene geschiedenis kon ook beter bestudeerd zijn.

Opvoedkunde.

De kennis van de Curacaosche onderwijswetgeving was bij het meerendeel der candidaten onvoldoende.

De methoden, die de candidaten opgaven bestudeerd te hebben, bleken soms onvoldoende bekend te zijn.

Zingen.

Het maatlezen was bevredigend. De theorie van den zang kon beter bestudeerd zijn.

Handteekeningen.

De Commissie meent ten aanzien van dit te moeten verwijzen naar de opmerkingen door hare voorgangsters in vorige jaren gemaakt. Hieraan valt nog toe te voegen, dat het examen dit jaar nog op lager peil stond dan vorige jaar.

De candidaten wisten absoluut niet, waarop bij het opzetten van een teekening dient gelet te worden.

De leer der projectie en die der perspectief moeten aanmerkelijk beter bestudeerd worden.

De kennis eener methode beperkte zich tot het kennen van den naam en het aantal boekjes, waaruit ze bestaat.

Over het algemeen moesten voor de onderdeelen meer dan onvoldoende cijfers toegekend worden.

EXAMENS IN VREEMDE TALEN

Spaansch.

De vertaling in het Spaansch gaf blijk van nog te weinig oefening in dit onderdeel van het examen, terwijl de moeilijkheden bij de losse zinnen dikwijls niet ingezien waren.

Bij het mondeling examen was het vooral de vaardigheid, die nog beter kon zijn. Toekomstige candidaten wordt dringend aanbevolen gelegenheid te zoeken om onder goede leiding Spaansch te spreken.

Engelsch.

Het gemaakte schriftelijk werk voor dit vak was van dien aard, dat na de correctie aan drie der vier candidaten moest worden medegedeeld, dat hunne kans om te slagen vervallen was. Betrekkelijk eenvoudige uitdrukkingen, voorkomende in de gewone omgangstaal, werden zelfs niet gekend. Bij de vertaling uit het Engelsch was het Nederlandsch hier en daar zeer gebrekkig.

EXAMENS IN BOEKHOUDEN.

De candidaten, die zich hiervoor hadden aangemeld, bleken ernstig gestudeerd te hebben. Technisch waren ze vrij goed onderlegd.

Bij het mondeling examen kwam echter uit, dat meerdere leiding beter geweest was. Het „waarom" bleek soms niet tot hen te zijn doorgedrongen, wat voor hen, die in het vak les moeten geven, eene noodzakelijke vereischte is.

Aan Handelskennis bleek nog niet voldoende aandacht gewijd te zijn. Met het bestudeeren van enkele boeken over dit vak — waaronder er ook een moet zijn in het bijzonder gewijd aan bedrijfshuishouden — kan niet worden volstaan. Het lezen van handels berichten, hetzij 'n dagbladen of in periodieken is voor het verkrijgen van ontwikkeling in dit vak mede een een vereischte.

EXAMENS IN GYMNASTIEK

De eigen vaardigheid der candidaten kon over het algemeen, vooral bij de vrouwelijke candidaten, beter zijn.

Aan de wijze van lesgeven was te zien, dat dit gedurende de opleiding niet aan eene klasse leerlingen, doch onderling geschied was.

Het ontvangen onderricht in de kennis van den bouw en de verrichtingen van het menschelijk lichaam — waarbij kennis van het geraamte en de funties der spieren — was, naar het bleek, te weinig wetenchappelijk geweest. Hier liet zich de behoefte gevoelen dit onderwijs bij de opleiding door een arts te doen geven en dan ook door een arts te doen examineeren.

Het lot der Kerk.

„Kulturkampf" inplaats van brute Vervolging.

In het tijdschrift „America" geeft de hoofdredacteur P. W. Parsons S. J. de indrukken weer van zijn laatste reis door Mexico.

P. Parsons had moeten beloven, dat hij slechts als toerist in Mexico zou vertoeven. Toen pas kreeg hij van den apostolischen delegaat de noodige aanbeveling en van de Mexicaansche overheid de toestemming om het land te bezoeken. Bij deze gelegenheid moest hij ook de onlangs voor priesters voorgeschreven zwartgele das dragen.

Hij verhaalt, dat hij op zijn reis dozijnen geweldige kloosters en opvoedingsgestichten leeg zag staan. Het in het openbaar dragen van den Roomschen priesterkraag is in het geheele land verboden, behoudens in een enkelen staat, waar de gouverneur „voorkomend" is. De priesters zijn allen aan de wet onderworpen, welke verbiedt, ook thans nog, nu de overeenkomst met de bisschoppen afgesloten is, in de volksscholen godsdienstonderwijs te geven en buiten de kerk godsdienstige handelingen te verrichten, voorts eigendom te bezitten of de katholieke pers te organiseeren. Aan buitenlandsche geestelijken is elke uitoefening van hun ambt verboden. Slechts daar, waar de ambtenaren een zekere mildheid in acht nemen, kan de kerk herademen. In een parochieschool ontdekte P. Parsons een crucifix; de inspecteur had het toegelaten omdat Jezus toch ook een wijsgeer geweest was, net als Buddha, Confucius of Comte. In een andere parochieschool was zelfs het godsdienstonderwijs geoorloofd, omdat de landheer van dezen kring den schoolopziener elke maand aan tafel noodigde.

De eens zoo rijke kerk van Mexico is thans geheel verarmd. Zelfs de middelen, om een klein aantal priesters te laten opleiden, ontbreken haar. Na den vrede werden bijna alle kerken aan de Katholieken teruggegeven, doch niet de geldmiddelen en ook niet de scholen. De overeenkomst tusschen president Portes Gil en de aartsbisschoppen Diaz en Ruiz heeft weliswaar aan de brutale vervolging een einde gemaakt, doch de Katholieken geenszins tevreden gesteld. Vele leeken zouden liever voortzetting der brutale kerkvervolging zien met de daarmede verbonden energieke afweeractie der Katholieken. De tegenwoordige smeulende „Kulturkampf" wordt door hen als veel gevaarlijker beschouwd. Zij moeten echter inzien, dat de regeering met geweld van wapenen niet kan omver geworpen worden en met stembiljetten is al niet meer te bereiken. Daarom meenen de bisschoppen van hun kant, dat het beter is de Katholieke Actie op langen termijn te beoefenen, de openbare meening doelmatig en gestadig te bewerken en de regeering geleidelijk tot andere inzichten te brengen.

Voor de kerk is het van groot voordeel, dat de president niet zooveel invloed heeft op de gouverneurs als eertijds Calles. Zoo is het mogelijk dat vele gouverneurs het kerkelijk leven tamelijk laten begaan. P. Parsons beleefde in sommige kerken een waarlijk hoogstaand godsdienstig leven. Op den eersten Vrijdag der maand werd in de Jezuitenkerk van Mexico meer dan een uur lang de H. Communie uitgedeeld. De nachtelijke aanbidding in een andere kerk, naar aanleiding van een feestdag, telde wel duizend mannen uit alle standen en rangen. En geen enkele kerk in Mexico had de toerist bezocht, of hij had er tevens aandachtige bidders gevonden voor het Allerheiligste.

Een grooten hinderpaal voor den religieuzen heropbouw ziet Parsons in het geheel onvoldoende, van staatswege beperkte, aantal priesters. Voor twee millioenen Katholieken zijn in het aartsdiocees Mexico slechts 800 priesters toegelaten. Vele priesterseminaries zijn in zeer arme wijken ondergebracht, waar de toekomstige priester werkelijk een harde school des apostolaats door te maken heeft.

Bijblad voor
24 October 1931.

Het Spiritisme.

II.

In het vorig artikel stond, dat dit jaar in Nederland het Spiritisten congres zal gehouden worden.

Dit congres is gehouden in de tweede week van September te s' Gravenhage onder leiding van de Weduwe van Conan Doyle.

A titre documentaire geven wij hier de conclusie, welke het congres met algemeene stemmen aanvaardde:

Het Spiritisme is een philosophie, gebaseerd op wetenschappelijke, nauwkeurige gegevens en waarvan de fundamenteele beginselen als volgt zijn geformuleerd:

1. Het bestaan van God, de hoogste kennis en oorzaak van alle dingen.

2. Het bestaan van de ziel, gedurende het aardsche leven gebonden aan een natuurlijk en vergankelijk lichaam, door een intermediair element, dat „perespril" genoemd wordt.

3. De onsterfelijkheid van de ziel, haar voortdurende evolutie naar de volmaaktheid in opklimmende stadia.

4. Individueele en collectieve verantwoordelijkheid tusschen alle schepsels, volgens de wet der causaliteit.

Voorts werd een resolutie aangenomen, waarin gezegd wordt, dat het congres van oordeel is, dat de oorlog een overblijfsel is van het barbarisme en, waarin waardeeing wordt uitgesproken voor alle pogingen om tot internationale ontwapening te geraken en steun wordt toegezegd voor alles, wat dienen kan tot vestiging van den wereldvrede.

Vermeldenswaard is daarbij, dat een telegram van gelukwensch aan de Spaansche regeering werd gezonden (!).

Wat brengt ons die „Levende Boodschap" der Geesten"?

Hoe geschiedt ze?

Die twee vragen gaan we nu verder beantwoorden.

Voor het Spiritisme is het huidige bestaan het erfdeel onzer voorgaande levens en de voorbereidinh van dezen die nog volgen moeten.

Een nauwe solidariteit vereenigt al de geesten. Zij zijn één door hunnen oorsprong en hun einde en verschillen maar enkel door hun voorbijgaanden toestand: de eenen immers verkeeren in een staat van vrijheid in de ruimte, de anderen zijn nog met een sterfelijk omhulsel omkleed, maar gaan geleidelijk van den: eenen staat naar den anderen over Het leven in de ruimte is maar enkel een rusttijd tusschen twee aardsche levens. En het aardscg bestaan is en tijd van uitboeting, dus van zuivering en van volmaking.

Al de geesten zijn broeders . . een onafgebroken betrekkingen verbinden de dooden met de levenden.

Het spiritisme leert dus dat de levenden in gemeenschap, in *voeling* kunnen treden met de geesten der onzichtbare wereld. Door tusschenkomst dier geesten zouden zij dan ongekende verschijnselen kunnen bekomen, die de gewone en gekende natuurkrachten overschrijden. Dat heet de boodschap der geesten. Deze resultaten worden bewerkstelligd door bemiddeling van personen, die daartoe bijzondere hoedanigheden, een persoonlijk vermogen zouden bezitten, waarvan de geesten zich zouden bedienen: men noemt ze *spiritistische mediums.*

Niet iedereen beschikt over dat kostbaar vermogen van zich te kunnen loswerken, zich tijdelijk te ontmaken nl. van zijn stoffelijk lichaam. Sommige personen alleen bezitten het, en meermalen nog maar als een ongeschoolde geschiktheid. Hier komen dan magnetisme en hypnotisme hun rol spelen. Het magnetisme en het hypnotisme hebben als gevolg bij zulke menschen de gewoonte op te wekken en te ontwikkelen hun astraal lichaam (daarover aanstonds) te verbuitenwaartschen, er zich tijdelijk van te ontdoen, het ten dienste te stellen van en de plaats te ruimen voor het astraal lichaam van den geest, die aldus in het medium vaart. Dit laatste stelt zich aldus, in transe zijnde, t. t. z. in een soort kunstmatigen zenuwslaap, ten dienste van den geest, die zich alzoo verstoffelijkt en onder de levenden terugkeert, handelt en spreekt

Zulks geschiedt op de spiritistische seancen. Daar worden de geesten der afgestorvenen opgeroepen. Die zouden, bij middel van het medium, — middelaar tusschen de zichtbare en onzichtbare wereld, tusschen de levenden en de dooden — in de tafels spreken, voorwerpen doen bewegen, adrukken van lichaamsdeelen zooals handen en voeten, nalaten of zich zelfs vermenschelijken in geheele gedaanten.

Het spiritisme is de nieuwe godsdienst geworden, *de godsdienst der toekomst,* want het heeft die pretentie; hebbende zijn eigen leerstelsels en zijn persoonlijke levens- en wereldaanschouwing. Veel daarvan vindt ge terug in de leering der theosofie, zoodat theosofie en spiritisme van dezelfde familie zijn, terwijl het spiritisme zelf, met zijn oproepen van geesten en reincarnatie aan theorieën en praktijken uit de oudheid herinnert.

Voor dezen nieuwen godsdienst is de stof eeuwig en alles kwam tot bestaan door geleidelijke ontwikkeling der stof.

Na den dood gaat de ziel nog een heele weg van ontwikkeling en dus van volmaking op, langs een gansche reeks van reincarnaties of hermenschwordingen, om ten laatste heelemaal gezuiverd en onstoffelijk gemaakt, voor altijd in haar hooge astrale sfeer voort te zweven.

Henri Borel in zijn roman: *De laatste Incarnatie,* heeft zulks beschreven van een Japaneesch meisje.

De dood, voor de spiritisten, is dus maar een eenvoudig incident, of beter nog, volgens een hunner, Flammarion, *de dood bestaat niet.*

Wij meenen allen dat ons tegenwoordig bestaan, dat hiernamaals vol trokken wordt, éénig is, dat we maar eenmaal leven, en dat hetniet voorafgegaan noch gevolgd wordt door nieuwe levens. Daar is niets van. Wij hebben reeds geleefd op aarde en elders honderde malen in het verleden. Nog honderde keeren zullen we leven in de toekomst. Colonel de Rochas, in proefnemingen heeft met een zijner subjecten niet enkel den loop van dezes levens tot diens geboorte weten op te varen, maar nog de vorige levens van die persoon. Voor haar laatste geboorte, was zij een ontvleeschde geest. Daarvoren een oude man. En dat jonge meisje — het medium dus — neemt er de gebroken stem van aan. Als een film die averechts afgerold wordt, zoo vaart men het verleden van dat medium op. In 1757 was zij een jong man, Jules Robert genaamd, die dagbladen verkoopt te Briançon. In 1702, heet zij Jenny Ludovic en is moeder van twee kinderen. Onder Frans I, is zij soldaat, Michel Berry genaamd, die doodelijk gewond werd in den slag van Marignan. In 1010 een oude abdis van 87 jaar. In 449 is zij Carlomée, opperhoofd van een troep frankische strijders. En zoo wel 12 levens achtereen!

In de toekomst eveneens zullen we nog honderden keeren leven. De ziel immers, die eeuwige reizigster, zoo zeggen de spiritisten en hierin worden ze gesteund door de theosofen, moet van sfeer tot sfeer opklimmen, en nieuwe volmaaktheden aldus aanwinnen; in kennis wijsheid en deugd aangroeien. Op twee wijzen geschiedt zulks: Na den dood en dan weer in den loop van een nieuw aardsch bestaan.

Gedurende een zekere tijd na den dood blijft onze geest in de etherruimte zweven. Daarna, beseffende de noodzakelijkheid de fouten van voorgaande bestaan uit te boeten en een nieuw opgaan naar de volmaaktheid te verwezenlijken, want onmiddelijk na zijn verscheiden, wordt de ontvleeschde bewust van zijn vorige levens, reincarneert hij zich. Hij kiest daartoe het lichaam en de omgeving die hem 't best geschikt schijnen om zijn *loutering* en de verhooging van zijn zedelijk kapitaal te verwezenlijken of die noodig zijn om door zijn voorbeeld en zijn raadgevingen de menigte van het menschelijk geslacht te helpen, die moeizaam de helling van den eindeloozen vooruitgang opgaat....

De grootste geest onder de ontvleeschden en die de voornaamste boodschap aan de levenden heeft gebracht, is mensch geworden in het stoffelijk lichaam van Jezus Christus. Christus' openbaring werd voorbereid door gansch de vroegere evolutie „Een net van onzichtbare draden hecht dezen aan gansch het verleden van onze planeet", hij is er het resultaat van, zoo gaan de theosofen verder.

Thans is Chrisus wederom op de wereld verschenen. Men heeft hem zelfs drie jaar geleden vertoond in de voornaamste steden aan de lichtgeloovigheid van het oude Europa en van de Nieuwe Wereld. En dat is de tweede sedert 20 jaar! Gij verstaat dus onmiddellijk dat voor de Spiritisten Christus geen God is.

Trouwens, volgens de spiritistische opvatting, zou God zelf feitelijk voor ons niet bestaan. Of meer bepaald: God leeft *alleen,* in een ongenaakbaren hemel, waar Hij zich niet om de schepselen bekommert. Dus kan wat men zonde noemt, Hem niet vergrammen. Door de zonde beleedigt de mensch zich zelven en zijn eigen brengt hij schade toe. Uit zulke theorie vloeit voor den mensch een gemakkelijke moraal voort.

Het zwaartepunt van het Spiritisme ligt in hetgeen zij noemen: het astrale lichaam. Iedereen weet dat de katholieke leer als een grondwaarheid aanvaardt dat de mensch innig samengeweven is uit een ziel en een lichaam, zoo leert de scholastieke wijsbegeerte, steunenende op Aristoteles.

Het Spiritisme echter beweert dat er in den mensch niet twee, maar *drie bestanddeelen* zijn: stoffelijk lichaam, de geestelijke ziel en tusschen deze twee een derde bestanddeel, dat genoemd wordt; *het astrale lichaam,* ook nog „perespril" of vloeiend lichaam (corps fluidique). Dat laatste is als het kader waarop de lidmaten van ons vleeschelijk lichaam gemodeleerd worden.

Wanneer het lichaam bij den dood, in stof vergaat, — en dat dus letterlijk maar het stoffelijk omhulsel is — hecht dit astrale lichaam zich aan de ziel, met dewelke het een onafscheidbaar geheel vormt en dat al de trekken van het stoffelijk lichaam weergeeft. Het omhult de ziel. Dat noemen de spiritisten den geest, den geest die zoogezegd opgeroepen wordt. Maar deze moet het gepaste astrale lichaam van een levende vinden. Hij vindt het wanneer beiden in de hooge astrale sfeer der andere wereld op hetzelfde plan ongeveer staan, namelijk het astrale lichaam van den ontvleeschde, die straks zich zal openbaren en dát van den gereincarneerde — het medium. Dan zijn beider trillingen, volgens de spiritistische theorie, in harmonieuze stemming. Zoo trilt, in de muziek, de onbespeelde snaar eener viool, wanneer de kunstenaar op een gelijkgestemde snaar, de juist overeenkomende noot speelt.

Vandaar de eigenschappen der verschillende mediums, die elk hun specialiteit van verschijnselen bezitten: de eenen verwekken bij voorkeur het ectoplasma, de anderen spreken rechtstreeks met de geesten, en zoo meer.

Door het astrale lichaam geschieden al die wondere verschijnselen Zware voorwerpen worden verplaatst. Hoe komt dat? Wel, de verschillende voorwerpen uit de omgeving van het medium, tafels, stoelen enz. zijn als omhuld, als doorweekt van de uitstralingen (les effluves) die uitgaan van het astrale lichaam van het medium. Zij worden aldus voorbereid de beweegkracht te ontgaan van de geesten die de ruimte bevolken. Juist gelijk het schip dat zijn zeilen heeft uitgespannen, gehoorzaamt volgens het stuwen van den wind.

Een tafeltje bijv. brengt woorden uit. Ziehier waarom: door de macht van zijn astrale lichaam heeft het medium dat levenloos lichaam met een levende kracht bezield. Het medium heeft er een verstand aan geleend, waarop de ontvleeschde dan zijn boodschap neerschrijft.

Voor wat het hiernamaals zelf betreft, gelooven wij, christene menschen, nog dat 's menschen ziel, na den dood, onmiddelijk de vruchten inzamelt van onze werken, goede en kwade.

De „ontvleeschden", die ons hunne onthullingen zijn komen brengen aangaande de andere wereld, aanvaarden ook dat artikel niet van het katholieke „Credo". Daar bestaat noch hemel, noch hel, noch vagevuur.

Geen hemel: God woont zoo hoog, dat nooit een menschenblik hem aanschouwen en dus geen menschenhart er van genieten zal. God zien! Ijdele hoop!

Geen hel: de hel is een monsterachtige musschenschrik voor den mensch, die niet kan te samen gebracht worden, met de eerste gevens der goddelijke goedheid en met menschelijke waardigheid.

Geen vagevuur: in den echten zin des woords. Voor ons is het vagevuur het portaal waar de laatste loutering gebeurt, terwijl voor de spiritisten de uitboeting geschiedt bij middel der mekaaropvolgende levens.

Ge ziet het spiritisme met zijn leerpunten en zijn veropenbaringen, wil een echte godsdienst zijn. 't Is de „Religion nouvelle" van Allan Karder. Het heeft zijn eigen evangelie in de „New Revelation" — de Nieuwe Veropenbaring — en de „Vital Messager", de Levende Boodschap, van Conan Doyle den bekenden Engelschen romanschrijver van Sherlock Holmes, die sedert eenige jaren overgegaan is tot het Spiritisme en daarvoor ijvert met hart en ziel. De profeten van die nieuwe leer, van die „levende boodschap" voor de stervelingen hier op aarde, zijn de ontvleeschde geesten. Hunne leerpunten, de onthullingen die zij ons brengen van uit de andere wereld in de verschijnselen die zich voordoen in een kloppenden en sprekenden tafelpoot, een schrijvend plankje, den mond van een medium in transe of de ectoplasme, die zich een fijne geheimzinnige stof uit zekere organen buiten het lichaam van het medium spint en de verstofelijking is van het astrale lichaam des geestes, om dan in een dubbelganger, hand, voet of hoofd ofwel in een gansche spookgedaante te moduleeren.

***

Om volledig te zijn, zou ik hier de beschijving moeten geven eener spieritische seance, zooals deze gewoonlijk gebeuren. Maar dat zou ons te ver voeren. Voldoende is te zeggen, dat gewoonlijk zeven of acht personen in een kamer te samen komen rond een tafel met drie pooten. Tegen den muur is een zwart kabinet opgeslagen. Alles geschiedt in de donkerte.

Een dier personen is het medium. Een ander de leider. Men vormt de „ketting" en de geesten worden opgeroepen. Daar wordt gezongen... De tafel begint te kraken en te bewegen. Zij klopt en antwoordt aldus, volgens een overeengekomen a. b. c., op de gestelde vragen. Het medium valt in transe en de geest neemt bezit van het medium. Achtereenvolgens doen zich verschillende verschijnselen voor tenzij het medium specialist weze en bij zijn specialiteit van verschijnselen blijve:

Sprekende tafels, helderziendheid, dubbelzicht, gedachtenlezing, lichtverschijnselen, ectoplasme, materialisatie of verstoffelijking van den geest die zicht vertoont, „apport" of aanbrenging van vreemde voorwerpen en z. m.

Van tijd tot tijd wordt er een rood lichtje ontstoken om wat nader te kunnen toezien. Ten laatste schijnt het medium als uit een droom te ontwaken.

(Wordt vervolgd.)

BELLADONNA.

Oorspronkelijk verhaal door

D. STRATER.

10

— Dank u wel!.... Nu dan zijn we hier voorloopig klaar, ging de detective voort, toen zij buitengekomen waren. Ik zal nu de foto van die vingerafdrukken opsturen, en dan zullen we afwachten, of ze wellicht aan een of ander misdadiger behooren.

— Zou je denken, dat die vingerafdrukken in verband met den moord kunnen gebracht worden? vroeg Willing.

— 't Kan zijn. Maar je begrijpt, dat dit alles maar een heel zwakke aanwijzing oplevert. Iemand kan b.v. heel goed wel bij ongeluk die deur aangeraakt hebben. En wie zegt, dat het sigarenzakje van hem is? 't Is best mogelijk, dat die man met het lidteeken niets met het geval te maken heeft. We zullen dus maar afwachten. Intusschen, ging hij opgewekt voort, ga ik er vandaag mijn vacantiedag verder van nemen, en als je mij een genoegen wil doen, ga dan mee.

Willing nam dit voorstel gaarne aan, en zoo keerden beiden met den volgenden trein naar de stad terug.

Naar gewoonte sprak Laarman op de terugreis en ook den verderen dag in het geheel niet meer over de zaak, die hij tot klaarheid wilde brengen. En toen z'n vriend nog een enkele maal erop wilde ingaan, antwoordde hij kortweg:

— Wat zal ik je zeggen, Willing. Zijn de vingerafdrukken werkelijk van den dader, dan is hij geen beroepsmisdadiger, maar een beginneling in het vak, anders had hij geen sporen achtergelaten. Maar als hij maar een beginneling is, is hij zelf bij de zaak, en dus bij het testament, geïnteresseerd. Laten we dus maar afwachten en het geval laten rusten.

De vacantie-dag verliep verder op de aangenaamste manier. Het weer hield zich voortreffelijk, het diner was uitstekend, en de stemming der twee vrienden naar evenredigheid.

Tegen den avond namen ze 'n auto en reden naar het grootste cinemapaleis van de stad, om er een veelbesproken film te zien, die avond aan avond volle zalen trok.

— Het moet 'n prachtfilm zijn, ze Laarman. De heele stad gaat ze zien Ik heb er nog geen tijd voor gehad dus gaan wij ze vandaag ook een kijken. Er moet 'n zekere Teres Vermira in optreden, 'n nieuwe ste aan den film-hemel, die hare ro prachtig speelt. We zullen dus kunnen genieten!...

Toen de beide heeren de prachtvol ingerichte zaal betraden, had het orkest juist de Egmond-ouverture gespeeld. Weldra gingen dan ook de lichten uit, en begon de vertooning van het filmstuk.

Het was inderdaad iets buitengewoons. Zoowel de costumes als de mise-en-scéne waren prachtig en uitstekend verzorgd. Het stuk zelf was uitermate boeiend. Maar de kroon op alles zette het spel van de jeugdige en beeldschoone actrice Vermira.

Toen de eerste acte dan ook afgedraaid was, kon detective Laarman z'n bewondering niet verhelen.

— Inderdaad 'n geboren artiste, die Vermira! sprak hij en wat 'n prachtverschijning! Ze zal 't nog ver brengen!

— 't Is de mooiste film, die 'k ooit zag, beaamde z'n vriend. Maar heb je al opgemerkt, dat het Amerikaansche acteurs zijn?

— Waaruit maak je dat op? vroeg de detective.

— Wel, 'k kon aan hun lippen zien, dat ze 'n enkelen keer Amerikaansch tegen elkaar spraken.

— Zoo? Dus dan zou Teresa Vermira 'n Amerikaansch actrice zijn, met 'n veritaliaanschten naam.

— Precies, dat zou 'k ook denken.

't Plotseling uitdooven der lichten onderbrak hier het gesprek der beide vrienden. Weldra nam de tweede acte 'n aanvang.

Steeds boeiender werd nu het spel der actrice. Steeds hooger klom de belanstelling der toeschouwers; steeds inniger leefden ze de lotgevallen der heldin van het stuk mee, en toen eindelijk de lichten weer opflitsten, ging er 'n hoorbare zucht van verademing door de zaal en klonk er allerwege 'n gemompel van bewondering, dat slechts verstomde, toen de zaal andermaal in het duister werd gezet, en de laatste acte begon, die de ontknooping zou brengen: de ontmaskering van den snooden belager der heldin van 't drama.

Het stuk was bijna geëindigd, nog enkele seconden.... de twee laatste taceurs hadden het tooneel, dat een film voorstelde bijna verlaten, toen de heer Willing plotseling z'n vriend heftig bij den arm greep. Juist op dat oogenblik was de film geëindigd en baadde de zaal weer in een zee van licht.

— Wat is er? vroeg de detective verrast.

— Kom mee, kom dadelijk mee naar buiten, fluisterde zijn vriend, ik heb je wat te zeggen.

— Toen zij buiten en uit het gedrang waren gekomen, herhaalde Laarman zijn vraag.

— Aan het slot van het stuk antwoordde Willing, zag ik hoe een der beide acteurs, die het laatste het tooneel, dat de film voorstelde, verlieten, zich tot den ander wendde en zei: t h e p o i s o n, het vergift, en hem bijna onmerkbaar iets toereikte.

— Welnu, welk verband kan dit met onze zaak hebben? vroeg de detective. Je weet toch, dat in Amerika veel clandestien in allerlei vergiften of bedwelmende middelen gehandeld wordt?

— Jawel, maar toch niet op d i e manier? Dat vergift moet mijn inziens een geheim doel hebben.

— Maar ben je er wel zeker van, dat je je niet vergist?

— Volstrekt zeker. Als het slot van de film nogmaals langzaam afgedraaid werd, zou je het zelf aan de beweging der lippen kunnen zien.

— Alles goed en wel, Willing, hernam de detective, maar voor ons zouden die woorden beteekenis hebben, wanneer degene, die het vergift aannam eenzelfde lidteeken op z'n wijsvinger had als de vingerafdruk op het poortje vertoont. Indien dit werkelijk het geval was, zouden we 'n heel eind bij ons doel zijn. Maar komaan, ging hij voort, wij moeten niets onbeproefd laten.... ik zal den directeur der cinema vragen, of hij me 't genoegen wil doen, het slot nog eens af te draaien....

De directie verklaarde zich gaarne bereid, het verzoek van den bekenden detective in te willigen. De operateur was nog in zijn cabine, en weldra verscheen de slotscène andermaal op het doek.

Op verlangen van Willing werd het laatste gedeelte heel langzaam afgedraaid.

(*Wordt vervolgd.*)

Nieuwe Bouw- en Woningverordening.

Door Z. E. de Gouverneur is aan de Raad een nieuwe Bouw- en Woningverordening voorgelegd, waarbij gaat de volgende memorie van toelichting.

Aangenaam is het den ondergeteekende, met gelijktijdig voorstel tot intrekking van vroegere verordeningen, gevolg te geven aan het verzoek der afdeelingen van Uwen Raad, voorkomende in het Voorloopig Verslag dd. 14 Juni 1930 en Uwen Raad hierbij een ontwerp „Bouw- en Woningverordening" aan te bieden. Reeds eenige tijd is de aandacht van het Bestuur op deze aangelegenheid gevestigd, na kennisneming van het verzoek der afdeelingen heeft de ondergeteekende intusschen besloten van een moderniseering van de verouderde verordening af te zien en de oplossing te zoeken in een geheel nieuwe verordening, waarin tevens de bepalingen betreffende rooilijnen, onbewoonbaarverklaringen, stoepen en uitbouwingen tot een geheel zijn verwerkt.

Het lijkt raadzaam thans mede in verband met de stadsuitbreiding en de oprichting en vernieuwing van verschillende gebouwen eenig preventief toezicht op het bouwen in te voeren. Al brengt het belang van den eigenaar de zorg voor degelijk en deugdelijk werk met zich en al zal hij, met het oog hierop, de soliditeit niet licht aan andere overwegingen mogen opofferen, toch is het gewenscht, dat de overheid in het belang van de openbare veiligheid en de openbare gezondheid — algemeene belangen van bijzondere waarde — zich in dezen niet afzijdig houdt, maar zich er van overtuigt, dat geen gevaar wordt geschapen voor de omgeving en het vrije verkeer of voor degenen, die de perceelen zullen betrekken of gebruiken. Het bouw- of woningvraagstuk is in dezen tijd van te groot gewicht en te ernstig van gevolgen, dan dat de Overheid het niet als hare taak zou moeten beschouwen er zich van te vergewissen, dat het algemeen belang niet wordt geschaad. De tegenwoordige maatschappelijke samenleving stelt ook op dit gebied hare eischen.

Bij het overwegen van voor te stellen maatregelen zgn de Nederlandsche „Woningwet" en „Bouwverordeningen geraadpleegd. Hoewel zij als leidraad gediend hebben, bij de samenstellen van het onderhavige ontwerp, zijn niet alle beginselen of onderdeelen overgenomen.

Voorgesteld wordt verplicht te stellen een bouwvergunning van den Directeur der Openbare Werken of den Gezaghebber. met beroep van den aanvrager op den Gouverneur. Gelet moet worden op hechtheid, afmetingen van het gebouw en van de vertrekken, licht en luchttoevoer enz. en, ten aanzien van woningen bovendien op hare plaatsing ten opzichte van den weg en van andere gebouwen. De voorgrens van woningen moet steeds vrij zijn en uitgezonderd bij het bestaan van een binnenplaats, eveneens de achtergrens of een zijwand en wel zoodanig, dat ramen en vensters in onmiddellijke verbinding met de buitenlucht kunnen worden aangebracht, zonder met het burenrecht in botsing te komen. Toelating van voldoende licht en lucht wordt op deze wijze verzekerd.

De groote verscheidenheid, het sterk uiteenloopen in zake bouwtrant, inwendige inrichting en verdeeling, plaatsing van gebouwen ten opzichte van den weg en van elkander, breedte van straten, hoogte van gebouwen, toevoer van water, tegengaan van vochtigheid, privaten, verwijdering van water en vuil, welk feit te constateeren valt niet alleen bij vergelijking van stads- met buitendistricten of van het eene eiland met het andere, maar zelfs binnen de grenzen van Willemstad — heeft er toe genoopt, de te stellen eischen zoo algemeen mogelijk te houden, met name wat betreft het onderdeel „schadelijk voor de gezondheid zoodoende de mogelijkheid opende om, lettende op de omstandigheden, telkens in ieder concreet geval uit te maken of het voorgelegde plan voldoende waarborgen biedt en toelaatbaar te achten is.

Ten aanzien van enkele onderdeelen wordt voorgesteld, dat bij besluit van den Gouverneur nadere uitwerking plaats vindt. De bijzonderheden zullen van dien aard zijn, dat daarvoor geen onpractische druk op de bouwers wordt gelegd. Mocht het blijken, dat op zichzelf juiste voorschriften, wegens de gegeven omstandigheden, toch bezwarend zijn, dan kan zonder tijdverlies wijziging worden ingevoerd. De eischen kunnen ook verschillend zijn naar den aard der gebouwen, bepaalde zônes of naar gelang van de stad en land, te meer, daar de verordening bestemd is op alle zes eilanden te gelden.

De gevallen waarin geen bouwvergunning noodig is of tijdelijke bewoning toegelaten is, worden ook in het ontwerp opgesomd.

Het belang eener stelselmatige bebouwing en het drukke straatverkeer kunnen het noodzakelijk of wenschelijk maken een bouwverbod te leggen op bepaalde al dan niet bebouwde perceelen, als wanneer het verboden zal zijn aldaar gebouwen op te richten of de bestaande geheel of voor een gedeelte te vernieuwen of uit te breiden. Geldelijke gevolgen voor 's Landskas zijn aan dien maatregel verbonden, in den vorm van schadeloosstelling, waarop de betrokken eigenaar recht heeft, in laatste instantie door den rechter vast te stellen.

Eigendomsovergang heeft hier niet plaats; de rechthebbende zal slechts hebben te dulden, dat de grond voor het openbaar verkeer wordt opengesteld. Wellicht zal slechts een spaarzaam gebruik van de hier bedoelde bevoegdheid worden gemaakt, aangezien zulks achterwegen kan blijven, als oo andere wijze beschikking over den grond kan worden verkregen.

Een nieuwe regeling van gevelrooilijnen wordt ook in het ontwerp voorgesteld. Het terrein kan wel worden afgesloten, doch slechts bepaalde werken of voorwerpen mogen daarop worden aangebracht. De eigenaar van den grond, de omgeving, de openbare gezondheid, het aspect van de stad, kunnen er door gebaat worden. Het onbebouwd laten van een strook gronds komt hoe langer hoe meer in zwang bij het projecteeren van nieuwe wijken.

Vernieuwing van een gedeelte van een gebouw heeft plaats bij vernieuwing van of grondige verandering in een der deelen, waaruit die woning hoofdzakelijk bestaat, bij een min of meer ingrijpende verbouwing, bij wijziging in de regeling omtrent goedgekeurde stevigheid of inwendige inrichting van het gebouw. Gewone reparatien, vertimmeringen aan deuren, vensters of trappen, het vernieuwen van vloeren, vallen niet onder de bepaling.

Het voorschrift van artikel 5 P. B. 1909 No. 18 is verduidelijkt overgenomen, met uitdrukkelijke erkenning van de bevoegdheid van het Bestuur om in of onder de hierbedoelde wegen of de wegen krachtens het bouwverbod aangelegd, buizen, leidingen enz. aan te brengen of te laten aanbrengen.

De bepalingen omtrent bouwvallige gebouwen en onbewoonbaarverklaring zijn ontleend aan de verordeningen, waarvan thans intrekking wordt voorgesteld, terwijl, voor wat het eiland Curaçao betreft, de onbewoonbaarverklaringen gebracht wordt onder den Openbaren Gezondheidsdienst.

Hooger beroep is als vrij algemeene regel ingevoerd, naar gelang der omstandigheden op den Gouverneur of op den Raad van Bestuur.

Het tijdstip der inwerkingtredingen is aan den Gouverneur ter bepaling overgelaten wegens de vóór zoodanig oogenblik te nemen maatregelen.

Aanvulling bij de Onderwijs verordening.

Z. E. de Gouvernerneur zegt hierbij in de memorie van toelichting:

Het is voorgekomen, dat personen, die in Curaçao aan het onderwijs verbonden waren, ten behoeve van hunne aanstelling bij het onderwijs in Nederland, aan den Procureur-Generaal afgifte verzochten van een bewijs van goed zedelijk gedrag over den tijd, dien zij in dit gewest verbleven. Ofschoon, om de verzoekers niet te dupeeren, de gevraagde bewijzen afgegeven zijn, kon dit niet geschieden krachtens een voorschrift der Onderwijsverordening en is derhalve eene leemte in die verordening aan den dag getreden, waarin zoo spoedig mogelijk voorzien dient te worden.

Tegelijkertijd kan de afgifte van bewijzen van goed zedelijk gedrag, vereischt voor eene benoeming bij het onderwijs in Curaçao, op betere wijze dan nu in de Onderwijsverordening geschiedt, geregeld worden.

Het voorgestelde artikel 5bis en de gewijzigde artikelen 35 en 40 regelen de afgifte van bewijzen van goed zedelijk gedrag zoo wel ten behoeve van het onderwijs in Curacao als van het onderwijs buiten het gebiedsdeel.

Het komt den ondergeteekende het best voor de afgifte van bewijzen van goed zedelijk gedrag op het eiland Curaçao te doen geschieden door den Procureur-Generaal, op een der andere eilanden door den betrokken Gezaghebber, zooals nu reeds blijkens noot 2 op artikel 40 der O. V. ten behoeve van het bijzonder onderwijs geschiedt. Voor eene benoeming bij het onderwijs in Curaçao van personen, die voordien daar niet woonachtig waren, zal dan een bewijs moeten overgelegd worden, afgegeven door de daartoe bevoegde overheid buitenslands.

In navolging van de Nederlandsche Lager-Onderwijswet is de termijn, waarover een of meer bewijzen van goed zedelijk gedrag moeten loopen, bepaald op de twee jaren aan de benoeming voorafgaande.

De aanvulling van artikel 33bis wordt op billijkheidsgronden voorgesteld. Verschillende bezitters van het Nederlandsch onderwijzersdiploma, dat verkregen werd na het afleggen van een examen volgens het nieuwe programma, gehecht aan het Koninklijk Besluit van den 10den September 1923 (Stbl. No. 433), hebben de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de vrije- en ordeoefeningen der gymnastiek, als gevolg van een afgelegd examen.

Blijkens hier ontvangen inlichtingen van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in Nederland worden bij dit onderdeel van het onderwijzersexamen even zware eischen gesteld als bij het examen ter verkrijging van eene afzonderlijke akte voor het vak vrije- en ordeoefeningen. De ondergeteekende is daarom van meening, dat de personen die de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de vrije- en ordeoefeningen der gymnastiek op bovenvermelde wijze verkregen, gelijke voordeelen moeten verzekerd worden als zijn toegekend aan de bezitters der akte vrije- en ordeoefeningen. Echter zal vast dienen te staan, dat de bevoegdheid verkregen werd na het afleggen van een *voldoend* examen in lichamelijke oefening als onderdeel van het onderwijzers examen, wat het puntenbriefje van het examen kan uitwijzen. Deze laatste eisch dient gesteld te worden wijl in Nederland een onderwijzer, die bij het examen voor het vak lichamelijke oefening een onvoldoend cijfer kreeg, niettemin bevoegd is onderwijs in de vrije- en ordeoefeningen der gymnastiek te geven.

Omtrent een tweede aanvulling zegt de Mem van antwoord:

De voorgestelde aanvulling heeft ten doel de vakken geschiedenis en gymnastiek aan de scholen voor lager onderwijs facultatief te stellen waardoor deze in het leerplan dier scholen kunnen worden opgenomen.

Het belang van het onderwijs in geschiedenis voor de algemeene ontwikkeling der leerlingen en de voordeelen, die verbonden zijn aan hunne lichamelijke geoefendheid worden, naar de ondergeteekende aanneemt, door Uwen Raad erkend, waarom het hem voorkomt, dat de voorgestelde aanvulling geene verdere verdediging behoeft.

INGEZONDEN.

LEAGUE OF NATIONS

NATIONALITY OF WOMEN

Communication from the Union internationale des Ligues fémines catholiques.

Note by the Secretary-General:

The following letter, which was received by the Secretary-General from the Union internationale des Ligues féminines catholiques on August 19th, 1931, is communicated to the Assembly in accordance with a decision taken by the Council on September 4th, 1931.

———

"Nationality, as affecting married women, is a problem which the Union internationale des Ligues féminines catholiques and its associated societies have for a long time had under consideration. Examination of the problem has shown that the present situation eaves in every respect much to be desired.

"The Union internationale des Ligues féminines catholiques has learned with great satisfaction of the decision of the Council of the League of Nations of January 24th 1931, to place on the agenda of the next session of the Assembly the question of the nationality of married women; it recognises the necessity of reforming the rules at present applicable in the matter in order, as far as possible, to avoid cases of absence of nationality, and of double nationality, and the conflicts which result from the laws in force; it ventures, however, in the name of the twenty-five million Catholic women who belong to the Union, respectfully to call Your Excellency's attention to the danger involved in any infringement of the principle of the unity of the family. The Union is convinced that to defend the integrity of the family is entirely in interes of the social and moral well-being, not merely of nations considered individually, but of humanity as a whole.

"Accordingly, the Union internationale des Ligues féminines catholiques:

„Declares its conviction that it is the principle of the unity of the family and not that of emancipation of women which should predominate;

„Associates itself entirely with the desiderata submitted on March 13th, 1930, by certain women, doctors of law of the Netherlands universities, to the President of the Hague Conference for the Codification of International Law; and

„Expresses the desire:

„1. That the uniform systeem which is to govern for all countries the question of the nationality of married persons and in particular that of the nationality of married women should be based upon unity of the family and provide guarantees against abuses due to the married persons themselves;

„2. That, pending the coming into force of such international agreement there may be established international rules for the settlement of conflicts and, in particular, for preventing a woman from losing all nationality as the result of marriage and for protecting women against any arbitrary change in their nationality being effected by their husbands."

(*Signed*) F. Steenberghe-Engeringh,

President.

M. Romme,

Secretary.

Boekbespreking.

De Orde der Jezuiten. *Deel. I f 2.50*

De geschiedenis weer te geven der Jezuiten-orde is het doel van de schrijver. Het tijdperk, dat hij doorloopt, reikt van 1539—1677. De opsomming van feiten, die een geschiedenis met zich brengt en zoo tot dorheid aanleiding geeft, is hier verwerkt tot een samenvloeiend geheel.

De orde der Jezuiten. *Deel II f 2.75.*

In dit tweede deel vindt de lezer de eigenaardige strijd der Jezuieten in de missielanden van Oost en West beschreven, alsmede de tegenkanting der Bourbonsche hoven tegen de orde en eindelijk de opheffing. Deugdelijke en objectieve historiebeschrijving.

Verkrijgbaar bij de R. K. Boekhandel „St Augustinus", St. Thomascollege Tel. 56. St. Martinusgesticht Brionplein 248 Fratershuis Aruba Fratershuis Bonaire.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **1 Januari 1930** *tot en met* **30 Juli 1930** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. U 6907** *tot en met* **No. W 4400** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **15 October a.s.**, *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, 14 den October 1931

De Voorzitter,

4 *P. L. Gorsira.*